

ΤΥΦΛΟ ΣΗΜΕΙΟ

ΤΥΦΛΟ ΣΗΜΕΙΟ

Κέντρο Τεχνών Δήμου Αθηναίων

13.01 – 08.02.2026

Περιεχόμενα

Προλεγόμενα <i>Μαρία Ρεπούση</i>	5
Περί της Ομάδας	7
Τυφλό σημείο Θαλάσσιες οδοί και μεταναστευτικές ροές <i>Τριαντάφυλλος Τρανός</i>	9
Σάκης Γκουντρομπής	13
Γιώργος Διβάρης – Ναυσικά Ρήγα	16
Αντιγόνη Καββαθά	20
Νίκος Κόκκαλης – Στέφανος Παπαδάς	24
Δέσποινα Μεϊμάρογλου	26
Σπυριδούλα Πολίτη	28
Σταμάτης Σαμακουρής	31
Τριαντάφυλλος Τρανός	34
Κώστας Τσώλης	36
Γιάννης Χρηστάκος	38
Βιογραφικά	43

Προλεγόμενα

Είναι άραγε ουδέτερη η τέχνη; Είναι μια αυτόνομη αισθητική πρακτική; Όχι μας απαντούν οι καλλιτέχνες που εκθέτουν τα έργα τους σ' αυτήν την έκθεση με θέμα τη μετανάστευση και τις θαλάσσιες οδούς που αναγκάζονται να πάρουν οι μετανάστες για να επιβιώσουν. Είναι πεδίο όπου εγγράφονται οι κοινωνικές αντιθέσεις, όπου γίνονται ορατοί οι μηχανισμοί εξουσίας, όπου αναδεικνύονται οι αόρατες ζωές και διεκδικείται η καθολικότητα των δικαιωμάτων. Είναι με άλλα λόγια μια μορφή κοινωνικής γνώσης, ένας τόπος παραγωγής νοημάτων και μηχανισμός διαπραγμάτευσης των ταυτοτήτων και των ανισοτήτων που συγκροτούν το σύγχρονο κόσμο. Μια *μορφή αντίστασης*. Ειδικότερα στη μετανάστευση, όπου οι πολιτικές αποτροπής υπερισχύουν της προστασίας της ανθρώπινης ζωής, η τέχνη λειτουργεί ως μέσο μαρτυρίας και αντίστασης απέναντι στην κανονικοποίηση της βίας που χαρακτηρίζει τις πολιτικές πρακτικές πολλών ευρωπαϊκών κυβερνήσεων με κορυφαία την κυβέρνηση του ελληνικού κράτους. Αυτή η μορφή τέχνης, η *κριτική τέχνη* μεταβάλλεται σε βασικό μέσο κατανόησης όχι μόνον των υλικών διαστάσεων της μετακίνησης αλλά και της συμβολικής οικονομίας που τη συνοδεύει.

Στον δημόσιο λόγο, η μετανάστευση τείνει να αποδίδεται μέσα από όρους διαχείρισης, ασφάλειας και ελέγχου, παράγοντας έναν λόγο που συχνά «απανθρωποποιεί» τις εμπειρίες των μετακινούμενων υποκειμένων. Αντίθετα, η τέχνη έχει τη δυνατότητα να αποκαθιστά την υποκειμενικότητα των ανθρώπων που βρίσκονται σε καθεστώς μετακίνησης και να ανασυστήνει την πολυπλοκότητα των βιωμάτων τους. Με αυτόν τον τρόπο, ευθυγραμμίζεται με τις θεωρίες της κοινωνικής δικαιοσύνης που τονίζουν ότι η δικαιοσύνη δεν αφορά μόνο την αναδιανομή πόρων, αλλά και την αναγνώριση, την ορατότητα και την ισότιμη συμμετοχή στη δημόσια σφαίρα.

Τα έργα του παρόντος καταλόγου μπορούν να αναγνωστούν μέσα σε αυτό το διευρυμένο θεωρητικό πλαίσιο. Συνιστούν μορφές «οπτικής εθνογραφίας» που διερευνούν την υλικότητα της μετακίνησης: τις διαδρομές, τα σώματα, τα αντικείμενα, τους ενδιάμεσους τόπους όπου η ζωή αναστέλλεται και επανεκκινεί. Την ίδια στιγμή, τα έργα αυτά συμβάλλουν στην κριτική αναψηλάφηση του τρόπου με τον οποίο η οπτική κουλτούρα αρθρώνει ή αναπαράγει εξουσιαστικούς λόγους σχετικά με τη μετανάστευση. Είτε αντιστέκονται στα στερεότυπα της θυματοποίησης, είτε αναδεικνύουν μορφές καθημερινής ανθεκτικότητας, είτε αποδομούν το ιδεολόγημα του «ξένου» ως απειλής, οι καλλιτέχνες επιτελούν αυτό που ο Jacques Rancière περιγράφει ως «αναδιανομή του αισθητού»: μετασχηματίζουν το πεδίο του ορατού και του ακουστού, επιτρέποντας σε νέες πολιτικές και ηθικές σχέσεις να καταστούν ορατές.

Μέσα σε αυτό το θεωρητικό και πολιτικό πλαίσιο, ο κατάλογος που ακολουθεί δεν λειτουργεί μόνο ως συλλογή έργων τέχνης, αλλά ως αρχείο εμπειριών και ως εργαλείο κριτικού στοχασμού. Οι ζωγραφικές χειρονομίες των καλλι-

τεχνών αποτελούν αντίλογο στην κυρίαρχη αφήγηση για τους μετανάστες και τις μετανάστριες. Εκεί όπου ο δημόσιος λόγος επιχειρεί να αποσιωπήσει, να αποπολιτικοποιήσει ή να εξισώσει ευθύνες, τα έργα επαναφέρουν το γεγονός ως ιστορικό και πολιτικό τραύμα. Προτείνουν μια αντι-ηγεμονική ανάγνωση της πραγματικότητας, φωτίζοντας τις εμπειρίες της απώλειας, του αγώνα και της διεκδίκησης ζωής μέσα σε συνθήκες συστημικού αποκλεισμού. Έτσι, δημιουργούν έναν χώρο όπου η τέχνη λειτουργεί ως μορφή γνώσης, ως καταγραφή και ως διεκδίκηση. Μας προκαλεί να αναμετρηθούμε με το πολύπλευρο φαινόμενο της μετακίνησης, όχι ως μονόπλευρη «κρίση», αλλά ως δυναμική διαδικασία που διαμορφώνει την ίδια την έννοια της σύγχρονης δημοκρατίας συμβάλλοντας στη διαμόρφωση μιας διευρυμένης ηθικής και πολιτικής ευθύνης, θέτοντας στο κέντρο τον άνθρωπο, την αξιοπρέπεια και το δικαίωμα στην ορατότητα.

Η έκθεση και ο κατάλογος αποτελούν, επομένως, μια πρόσκληση για συμμετοχή σε έναν δημόσιο διάλογο που υπερβαίνει τα όρια της αισθητικής απόλαυσης. Συνιστούν ένα πεδίο στοχασμού όπου η τέχνη λειτουργεί ως ερευνητικό εργαλείο, ως πράξη μαρτυρίας και ως συμβολή στη διεκδίκηση κοινωνικής δικαιοσύνης. Για το Ινστιτούτο Νίκος Πουλαντζάς, η κοινωνική δικαιοσύνη δεν είναι μόνο ζήτημα αναδιανομής αλλά και ζήτημα δημοκρατίας, λογοδοσίας και αναγνώρισης των αποκλεισμένων. Η παρούσα έκθεση εντάσσεται σε αυτή τη γραμμή: αναδεικνύει το δικαίωμα στην ορατότητα, την αξία των ζώων που βρίσκονται στο περιθώριο, την ανάγκη να αμφισβητηθούν πολιτικές που κανονικοποιούν τον θάνατο στα σύνορα. Παράλληλα, εγγράφει τις καλλιτεχνικές πρακτικές στα πεδία των κοινωνικών αγώνων, δείχνοντας ότι οι εικόνες μπορούν να λειτουργήσουν ως φορείς αντι-ηγεμονικών σημασιών και ως πυροδότες πολιτικής συνείδησης.

Για το ινστιτούτο μας –που φέρει το όνομα του Νίκου Πουλαντζά–, η παρούσα έκθεση δεν αποτελεί συνεπώς απλώς πολιτιστικό εγχείρημα· αποτελεί μέρος της ευρύτερης δέσμευσης για έναν δημόσιο λόγο που αντιμάχεται τον αυταρχισμό, υπερασπίζεται τα δικαιώματα, αναδεικνύει τις σχέσεις εξουσίας και προωθεί έναν δημοκρατικό διεθνισμό. Συνιστά μια παρέμβαση απέναντι στις πολιτικές που μετατρέπουν τη Μεσόγειο σε χώρο καταστολής και θανάτου, αλλά και μια υπενθύμιση ότι ο αγώνας για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια αρχίζει από την αναγνώριση αυτών των εγκλημάτων.

Η έκθεση και ο κατάλογος καλούν, επομένως, σε έναν αναστοχασμό που συνδυάζει θεωρία και πράξη: να δούμε τα έργα ως τεκμήρια μιας εποχής βίας, αλλά και ως υλικό για τη συγκρότηση ενός διαφορετικού πολιτικού οράματος. Ενός οράματος στο οποίο η ζωή κάθε ανθρώπου αναγνωρίζεται ως ανεκτίμητη και στο οποίο η τέχνη συμμετέχει ενεργά στη διεκδίκηση ενός άλλου κόσμου – δικαιότερου, δημοκρατικότερου και βαθιά ανθρώπινου.

Μαρία Ρεπούση

Ιστορικός, Διευθύντρια του Ινστιτούτου Νίκος Πουλαντζάς

Περί της Ομάδας

Η ομάδα συγκροτήθηκε ως ένα ανοιχτό πεδίο εικαστικής και θεωρητικής έρευνας, με κεντρικό πυρήνα τους καλλιτέχνες Σάκη Γκουντρομπή, Νίκο Κόκκαλη, Τριαντάφυλλο Τρανό και Γιάννη Χρηστάκο. Τέσσερις δημιουργοί με διακριτές αλλά συγκλίνουσες διαδρομές, που συναντώνται γύρω από το ενδιαφέρον τους για τη διερεύνηση της σχέσης τέχνης, εκπαίδευσης, σκέψης και κοινωνικής παρέμβασης.

Το συλλογικό αυτό εγχείρημα, το οποίο διανύει ήδη τον τρίτο χρόνο της πορείας του, λειτουργεί ως εργαστήριο ιδεών και δράσεων. Κάθε έκθεση ή πρότζεκτ της ομάδας αποτελεί ένα νέο κεφάλαιο έρευνας: ένα σημείο συνάντησης όπου οι εικαστικές πρακτικές και οι θεωρητικές αναγνώσεις συνυπάρχουν, συνομιλούν μεταξύ τους, μετασχηματίζονται σε νέο σώμα.

Ανάλογα με τη θεματική των εκθέσεων, προσκαλούνται καλλιτέχνες των οποίων το έργο συνομιλεί ουσιαστικά με την εκάστοτε ερευνητική κατεύθυνση, διευρύνοντας τον διάλογο και εμπλουτίζοντας τη δυναμική του συνόλου.

Η διαδρομή ενδεικτικά: *Κάτω Από Τον Ατσάλινο Ουρανό, Το Pikar Kato*, Θεσσαλονίκη (2024), *Κάτω από το Βαρύ Ουρανό*, παλιό δημοτικό σχολείο Καρδαμύλης (2024), *Dark Mirror, Back to Athens*, Αθήνα (2025), *Σήματα Κινδύνου*, PAr Co By the river, Λάρισα (2025), *Τυφλό Σημείο*, Κέντρο Τεχνών Δήμου Αθηναίων (2026).

Σάκης Γκουντρομπής

εικαστικός, εκπαιδευτικός στη Δημόσια Εκπαίδευση

Νίκος Κόκκαλης

διδάσκων στο Τμήμα Τεχνών Ήχου και Εικόνας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Τριαντάφυλλος Τρανός

εικαστικός, διδάσκων στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Γιάννης Χρηστάκος

εικαστικός, αναπληρωτής καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Τυφλό σημείο **Θαλάσσιες οδοί και μεταναστευτικές ροές**

Στις 14 Ιουνίου 2023 το σκάφος Adriana, το οποίο είχε αποπλεύσει από τη Λιβύη με προορισμό την Ιταλία και στο οποίο επέβαιναν εκατοντάδες μετανάστες, βυθίστηκε εντός της ελληνικής ζώνης έρευνας και διάσωσης (SAR) στη Μεσόγειο θάλασσα προκαλώντας το πιο θανατηφόρο ναυάγιο στην πρόσφατη ιστορία με θύματα μετανάστες. Το ναυάγιο βρίσκεται τώρα 5.000 μέτρα κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας στο Φρέαρ των Οινουσσών, το βαθύτερο σημείο της Μεσογείου, καθιστώντας αδύνατη την ανάσυρσή του.

Τα ερωτήματα γύρω από το ναυάγιο και η απροθυμία του ελληνικού κράτους να δώσει σαφείς απαντήσεις απαιτούν, πέρα από τη λεπτομερή αναπαράσταση και διερεύνηση του συμβάντος και των γεγονότων που οδήγησαν σε αυτό, διαφάνεια και εγρήγορση. Σε σχέση με ένα γεγονός του οποίου οι αιτίες συσκοτίστηκαν εσκεμμένα από τους κρατούντες μετατρέποντάς το σε ένα ακόμη «τυφλό σημείο» το οποίο κινδυνεύει να αποτελέσει για τη χώρα μας διαρκές πολιτικό, νομικό και ηθικό στίγμα, η τέχνη οφείλει να συμβάλει προς την κατεύθυνση της δικαιοσύνης.

Η ιδέα της συνδιαμόρφωσης ενός κοινού τόπου έκφρασης ώστε να εκτεθεί ένα αντιπροσωπευτικό μέρος της εικαστικής έρευνας των τελευταίων ετών των καλλιτεχνών που συμμετέχουν στην έκθεση έχει ως αφορμή το ναυάγιο της Πύλου και τις μεταναστευτικές και προσφυγικές ροές. Το Κέντρο Τεχνών Δήμου Αθηναίων κρίθηκε σημαντικό για τη διενέργεια της έκθεσης και των σχετικών δράσεων, όχι μόνο επειδή φιλοξενεί συχνά θεματικές εικαστικές εκθέσεις που παρουσιάζουν τις σύγχρονες τάσεις στην τέχνη. Πρόκειται επιπλέον για έναν χώρο σε μια περιοχή της Αθήνας με ισχυρό συμβολισμό που γειτνιάζει με τον μνημειακό χώρο των παλιών κρατητηρίων του Διοικητηρίου της ΕΑΤ-ΕΣΑ.

Οι γενικευμένες επιθέσεις στην Αμερική του Τραμπ και αλλού στους πρόσφυγες και τους μετανάστες και στα καθολικά δικαιώματα, όπως η Υγεία και η Παιδεία, είναι προϊόντα μιας φασιστικής έμπνευσης υποστροφής στον αυταρχισμό, την καταπίεση και τη βαρβαρότητα, ανάλογης με αυτήν που αντιμετώπισαν και στον τόπο μας όσοι-ες αντιστάθηκαν στη χούντα των συνταγματαρχών, ανάμεσά τους πολλοί καλλιτέχνες και διανοούμενοι.

* Το τυφλό σημείο, είναι ένα κενό στο οπτικό πεδίο. Αποτελεί το τμήμα εκείνο του οπτικού πεδίου που αντιστοιχεί στην απουσία φωτοευαίσθητων κυττάρων στον οπτικό δίσκο του αμφιβληστροειδούς, στο σημείο όπου το οπτικό νεύρο τον διαπερνά. Αφού στον οπτικό δίσκο δεν υπάρχουν φωτοευαίσθητα κύτταρα, το φως που πέφτει εκεί δεν δημιουργεί νευρικούς παλμούς στο οπτικό νεύρο κι έτσι δημιουργείται ένα κενό στο οπτικό πεδίο. Ο εγκέφαλος συμπληρώνει αυτό το κενό με στοιχεία από τη γύρω περιοχή και πληροφορίες από το άλλο μάτι, κι έτσι το τυφλό σημείο δεν γίνεται αντιληπτό σε κανονικές συνθήκες.

Η πρόσφατη ακροδεξιά στροφή στα καθ' ημάς σε ό,τι αφορά στην αντιμετώπιση του προσφυγικού, αποτελεί απόδειξη πως η γενικευμένη κρίση απειλεί πλέον κάθε δημοκρατικό κεκτημένο. Η τέχνη δεν μπορεί να ξεφύγει από τον γενικό κανόνα. Δεν αποτελεί νησίδα ασφαλείας που παρέχει διανοητική θαλπωρή, ούτε καταφύγιο πνευματικής ανεξαρτησίας που αποτελεί απαραίτητο όρο για την αυτονομία της.

Στη συζήτηση για τα ευκαία μέσα, τις στρατηγικές και τη σημασία της στη δημόσια σφαίρα, αναφερόμαστε συχνά στο παλαιό αίτημα για την αυτονομία της τέχνης, αίτημα που υπήρξε κρίσιμο ένζυμο των αλλαγών στον χαρακτήρα και την υποδοχή της στην περιπέτεια που ξεκίνησε στις αρχές του προηγούμενου αιώνα.

Συχνά θεωρούμε την αυτονομία ως κάτι ουδέτερο και αυταπόδεικτο, μια ασφαλή και ιστορικά αμετάβλητη κατηγορία. Η αυτονομία όμως είναι μια προσωρινή, εύθραυστη κατάκτηση μετά από πολλούς αιώνες κατά τη διάρκεια των οποίων η τέχνη ήταν πλήρως υποταγμένη στην παραδοσιακή αυθεντία.

Η τέχνη που σήμερα αντιστέκεται στον κίνδυνο να εκφυλιστεί σε πολυτέλεια για λίγους και σε αδιέξοδη συνθήκη μελαγχολίας και αδυναμίας για τους πολλούς, μπαίνει μοιραία στο στόχαστρο του αυταρχισμού. Όχι μόνο επειδή καταγγέλλει τη γενικευμένη φρίκη αλλά επίσης γιατί ως ανταυταρχική περιοχή αποτελεί ένα μη ιεραρχικό σύστημα σκέψης μέσα στο οποίο η δημιουργία ή η παραγωγή γνώσης συντελείται με ριζικά διαφορετικό τρόπο από ό,τι για παράδειγμα η γνώση στα μαθηματικά ή τις θετικές επιστήμες.

Τα κριτικής υφής έργα τέχνης «μιλούν» με τη δική τους «σκοτεινή» γλώσσα.

Η αμεσότητα και η ορατότητα κάποια στιγμή εκπίπτουν. Αναδύεται στη θέση τους η απαίτηση μιας ειδικής μορφής εννοιολογικής διευθέτησης του περιεχομένου αληθείας τους, η οποία συγκροτεί μια γλώσσα αντίστασης απολύτως αναγκαία τόσο για την παραγωγή όσο και την κοινωνική υποδοχή της τέχνης.

Αυτή η συνθήκη απαιτεί από τον καλλιτέχνη οξύνοια και αναλυτική ικανότητα, αιρετική σκέψη γύρω από το θέμα του καθώς και την ενόραση που πηγάζει από τη σύλληψη αυτού του θέματος.

Η εικαστική έρευνα που διαπραγματεύεται σήμερα αυτά τα σύνθετα ζητήματα δεν μπορεί να αναπτυχθεί χωρίς να αφομοιώσει παραδείγματα από την παράδοση των ισχυρών συγκρούσεων και αναταράξεων που χαρακτηρίζουν το παρελθόν της.

Η κατάσταση πραγμάτων σε έναν κόσμο με θολό ορίζοντα προσδοκίας ωθεί σήμερα όλο και περισσότερους καλλιτέχνες να διερευνήσουν και να επεξεργαστούν μεθόδους και στρατηγικές που αντλούν από την κληρονομιά των ριζοσπαστικών καλλιτεχνικών κινημάτων των αρχών του 20ού αιώνα.

Από τον Πρώτο παγκόσμιο πόλεμο οι μοντερνιστές καλλιτέχνες διαπραγματεύτηκαν προοπτικά αυτό που μπορεί να αποκληθεί «καθολικό γκρίζο»: τις αδρανείς, αρνητικές εικόνες, την ασύλληπτα σκληρή πραγματικότητα ενός κόσμου που βρίσκεται σε κρίση, σε απειλή ή σε πόλεμο.

Ένα μεγάλο μέρος της σημερινής τέχνης που επιδιώκει να ανανεώσει το κριτικό δυναμικό αυτής της παράδοσης διαμορφώνεται από τον παράγοντα που στη θεωρία του χάους αποκαλείται «παράξενος ελκυστής», με άλλα λόγια ο μοντερνισμός επηρεάζει διακριτικά αλλά αποφασιστικά και τις σημερινές καλλιτεχνικές εξελίξεις χωρίς το «σήμα» του να γίνεται άμεσα αντιληπτό.

Η τέχνη που αντλεί από αυτήν την παράδοση ενσωματώνει στην αισθητική σφαίρα κάθε είδους σπαράγματα της καθημερινότητας, τα οποία αλλιώς μοιάζουν αδιάφορα ή καταδικασμένα στη λήθη, επαναπροσδιορίζοντας τις θεμελιώδεις παραμέτρους που είναι απαραίτητες όχι μόνο για την ανάδειξη γνήσιας καλλιτεχνικής παραγωγής αλλά και για την ανάκτηση της χαμένης ικανότητας των ανθρώπων για εμφιασμένη εμπειρία.

Πολλοί καλλιτέχνες, όχι αναγκαστικά συγγενείς μεταξύ τους θεματικά ή υφολογικά, επεξεργάζονται ατελείς, θρυμματισμένες παραστάσεις, οι οποίες προέρχονται όχι μόνο από τη συγκυρία και την ατομική βιογραφία του καθενός-μίας αλλά και τον ιστορικό ορίζοντα εξίσου.

Η ευαισθησία τους παράγει ακατάπαυστα εικονογραφικές συσχετίσεις. Η σκέψη γύρω από αυτές τους παρακινεί στη δράση, το «χέρι» τους απλώς υπακούει.

Με αυτόν τον τρόπο ακόμη και οι πλέον αφηρημένες ή γκροτέσκες παραστάσεις, οι οποίες σημαδεύονται από τους φόβους, τις προσδοκίες και τις ελπίδες όλων μας και δείχνουν συχνά να μην έχουν καμιά σχέση με την κοινωνία ή τη φύση, καταφέρνουν τελικά να βρουν τον δρόμο τους, να μετουσιωθούν σε έργα τέχνης και να ενταχθούν στην πραγματικότητα.

Ως ρευστές, μεταβαλλόμενες μορφές ουτοπικών προσδοκιών τα έργα που διαμορφώθηκαν μέσα από αυτή τη διαδικασία ενθυλακώνουν τους τρόπους αντίστασης, αισθητικής, πολιτικής, ακόμη και βιολογικής, που ενεργοποιήθηκαν κάποτε στο εσωτερικό τους. Δεν ανήκουν όμως στους καλλιτέχνες που τα δημιούργησαν ούτε στην εποχή που τα υποδέχεται. Παραμένουν άλυτοι γρίφοι, ανεκπλήρωτες και ανεπίγνωστες κατασκευές, μέχρι να ξυπνήσει ο υποπνέων άνεμος της Ιστορίας και να φυσήσει βίαια στα πανιά της δικαιοσύνης.

Τριαντάφυλλος Τρανός
2025

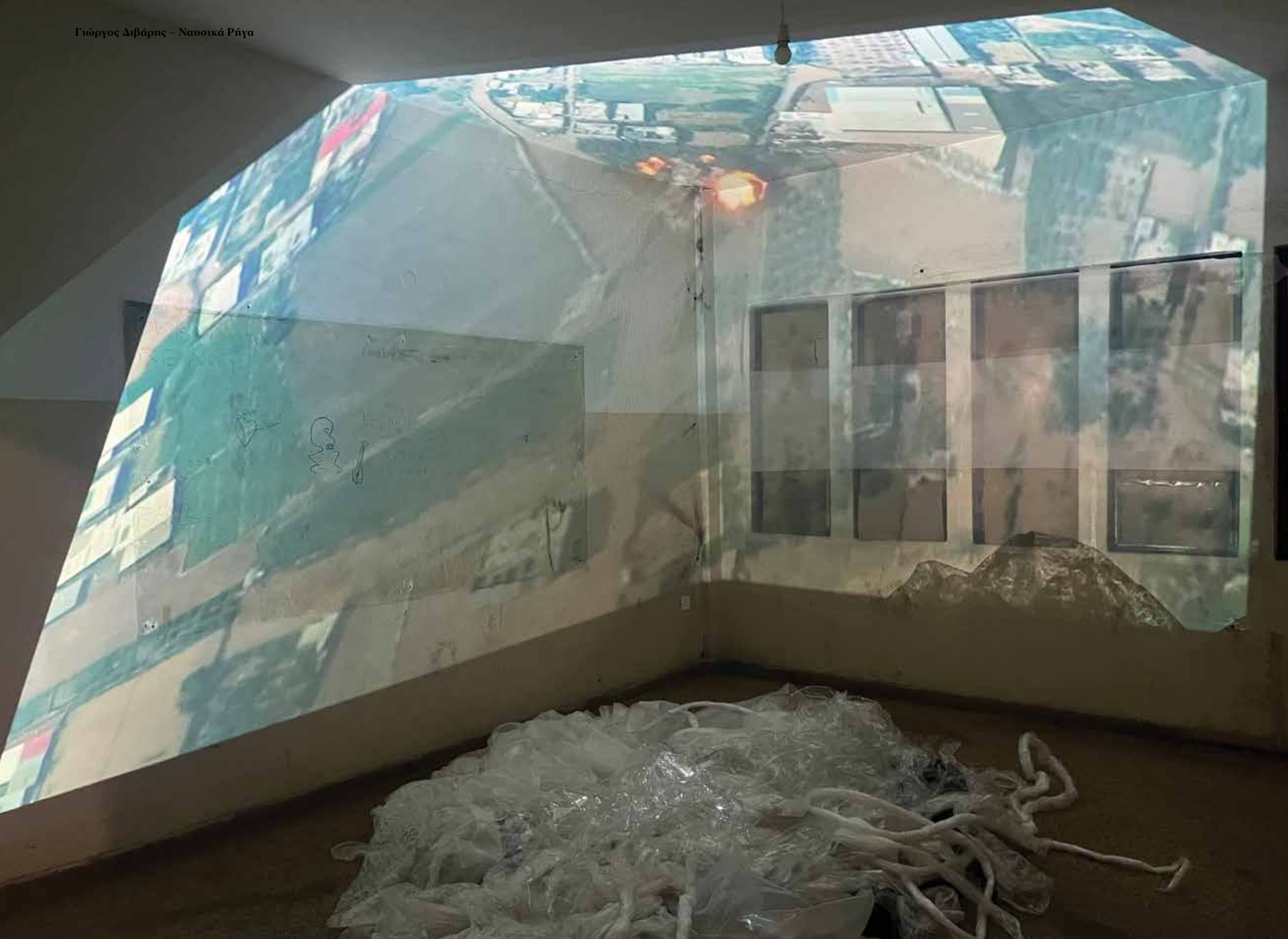

Ανοίκειο, 2026

εγκατάσταση - performance

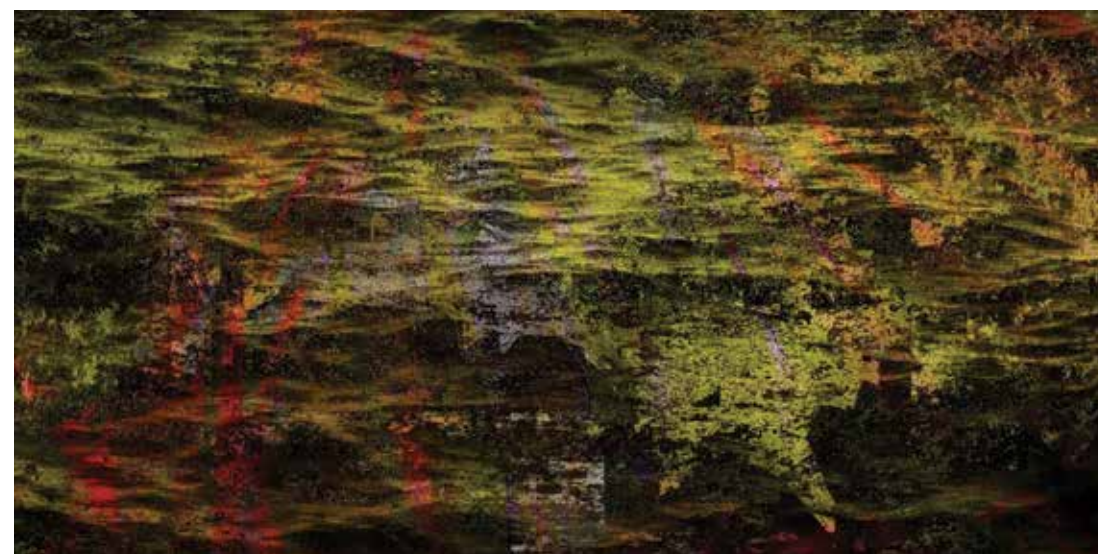
Στο οικείο περιβάλλον που το ρυπογόνο νάιλον υλικό από τις καθημερινές συσκευασίες ταπεινών προϊόντων που έχουν καταναλωθεί, συμπλέκονται με τις κατευθυνόμενες από την κεντρική εξουσία πολεμικές εικόνες των ειδήσεων. Συνθέτουν ένα χώρο διαφημιζόμενης υπεροχής όπου η ψευδαίσθηση της υπεροψίας κυριαρχεί ενώ στον χώρο των ατόμων και των κοινωνικών τους σχέσεων η αδράνεια και ο ναρκισσισμός έχει συντελεστεί, μετατρέποντας το άτομο σε «ζωντανό», μέλος ενός κατευθυνόμενου κοπαδιού.

Αβλόνας 1, 2012
ψηφιακή φωτογραφία 300dpi
30 x 40 εκ.

Ξένος, 2010
ξείμενο
30 x 40 εκ.

War and Peace, 2018
ψηφιακή φωτογραφία 300dpi, κείμενο
30 x 40 εκ.

ΞΕΝΟΣ

Ξένος - ο - [ksénos] Ε3: 1. Που δεν είναι δικός μου, που δε μου ανήκει: Μην πειράζεις τα ξένα πράγματα. Έχτισε παράνομα σε ξένο οικόπεδο. Μένω σε ξένο σπίτι. **2α.** που Δεν είναι πολίτης της χώρας στην οποία μένει. Έφυγε για τα ξένα. **2β.** Που κατάγεται ή που προέρχεται από άλλη χώρα.

XENOS [ksenos]: Alien in a foreign land; foreigner; stranger; unfamiliar. Not belonging: "Do not touch things that don't belong to you". He built illegally on a foreign ground. He is not a citizen of the country he inhabits. He left to a foreign land. He is a native of, or originates from another country. Xenophobia: dislike of foreigners.

WAR AND PEACE 2018

As I was watching the world-news, some time ago and while my mind was engaged around the theme of an interesting group exhibition I had just been invited to participate in; Garden Variations: From outside to inside and vice versa (extending the notion of the garden / nature in the western-world-civilization with the implication of the meaning of "the rug" in eastern societies) while observing the daily life of a group of Syrians settling in a desert refugee-camp, I managed to capture on a whim with my cell-phone camera a woman kneeling in the desert, unfolding a small red rug... Instantly, my mind flew to Antigone the daughter of Oedipus, seeking to bury the body of her brother Polynices described in the ancient Greek tragedy by Euripides...by Euripides...

Από τη σειρά
Τέχνη σημαίνει ταξιδεύω, 2002
ακρυλικό σε καμβά
100 × 100 εκ.

Από τη σειρά
Τέχνη σημαίνει ταξιδεύω, 2003
μικτή τεχνική σε κόντρα πλακέ
200 × 160 εκ.

Θερινό φόρεμα, 2023
ακρυλικό ακρυλική μελάνη σε καμβά
200 x 120 εκ.

Ρωγμή, 2004
ξύλο οξιάς, κόντρα πλακέ θαλάσσης,
ντουκόχρωμα
202 x 67 εκ.

Αγκάθι, 2002
ξύλο οξιάς, βερνίκι, ντουκόχρωμα
134 x 16 εκ.

Αιχμή 1, 2003
ξύλο οξιάς, βερνίκι
86 x 16 εκ.

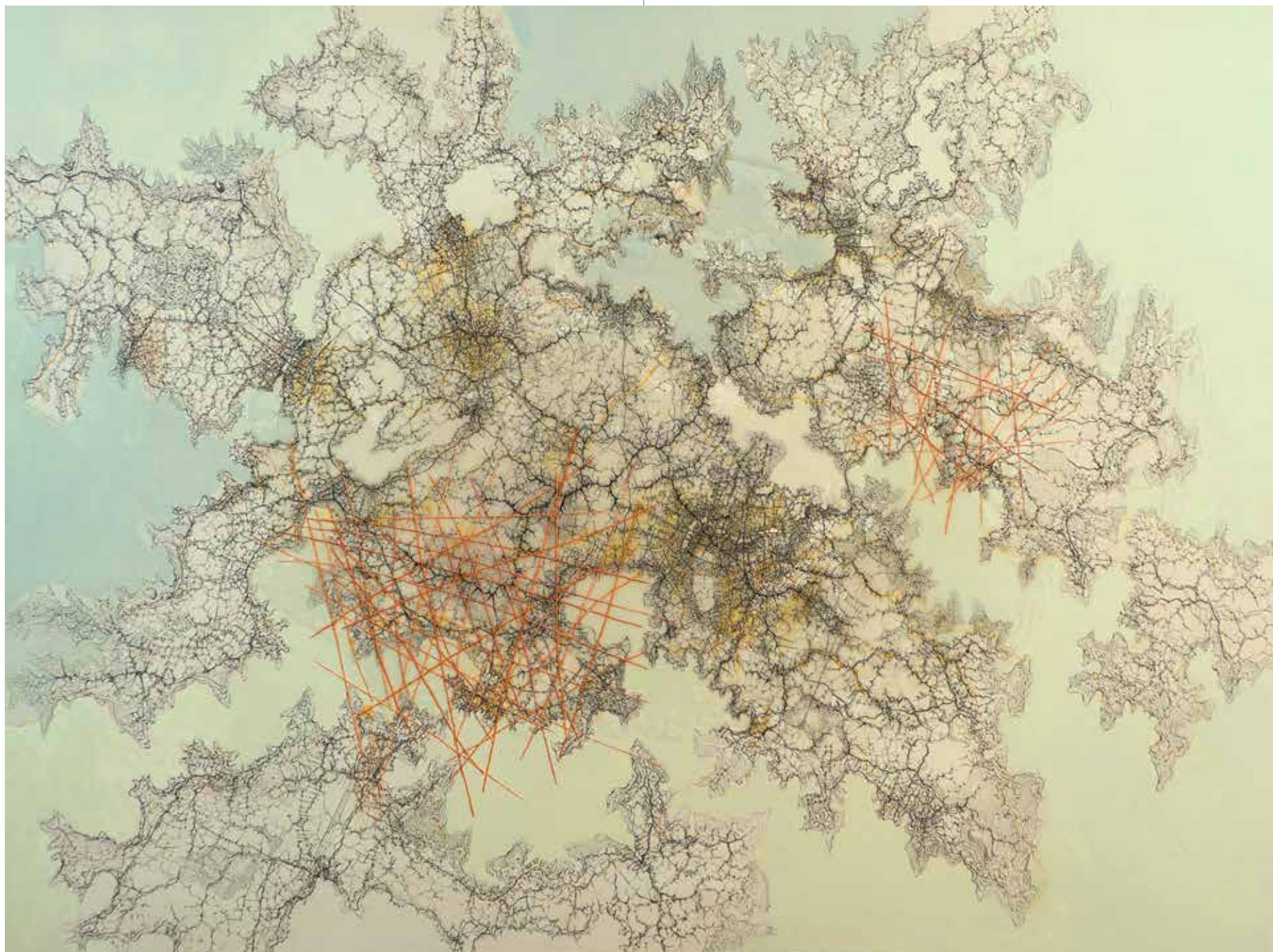

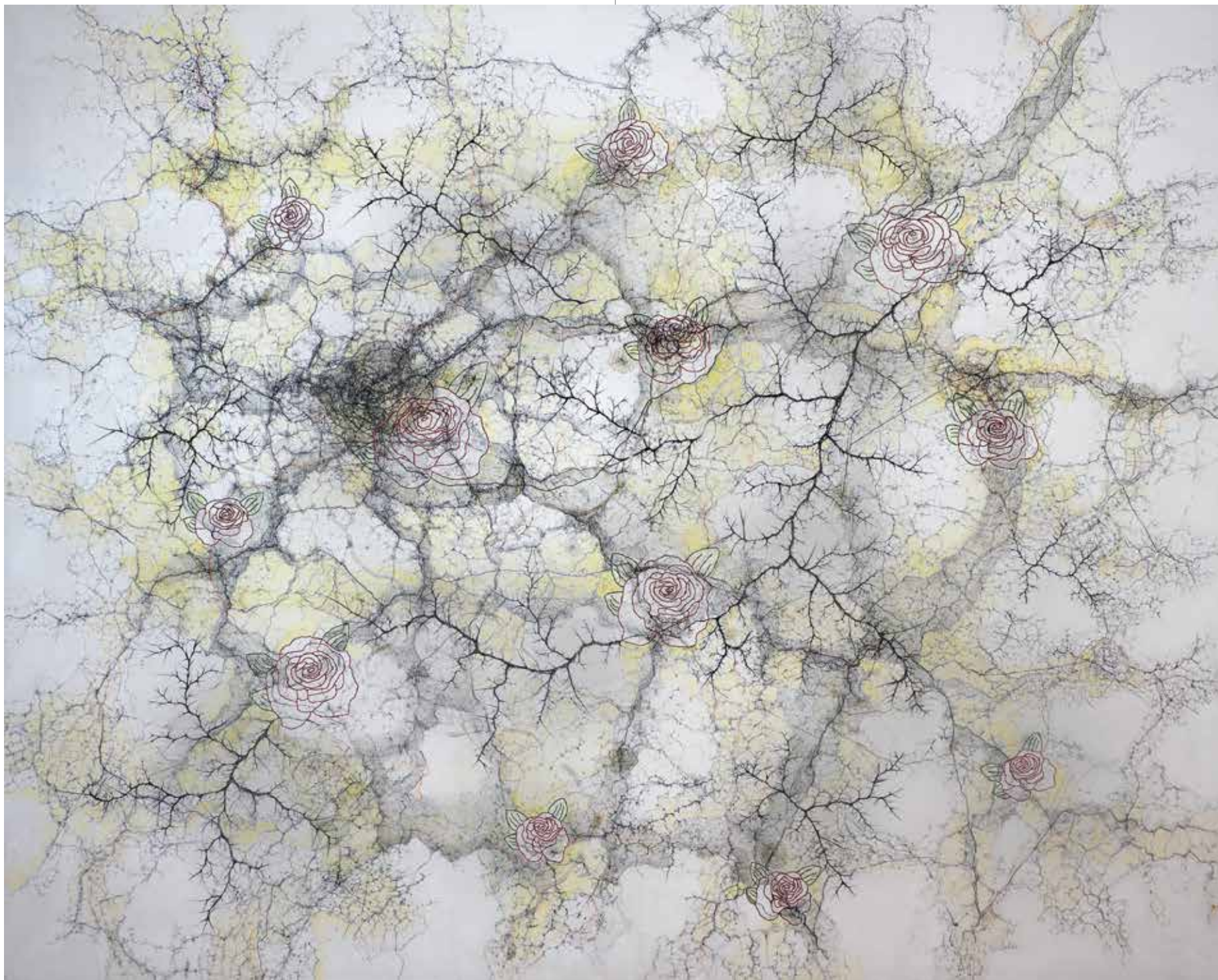
Ναυάγιο, 2016-2017
ακρυλικό και λάδι σε καμβά
200 × 240 εκ.

Μνημείο 01, 2013
μικτή τεχνική
10 × 7 εκ.

Αυτός δεν είναι ο Κόσμος που ονειρεύτηκα, 2019
μολύβι, λάδι, υγρό γυαλί σε καμβά
160 × 120 εκ.

Η Βία των Ημερών, 2015
μικτά υλικά, κέντημα σε καμβά
183 × 163 εκ.

Βιογραφικά

Σάκης Γκουντρομπής

Εικαστικός – εκπαιδευτικός. Γεννήθηκε το 1965 στο Σαραντάπορο Ελασσόνας. Το 1986 πέρασε με υποτροφία στη Σχολή Καλών Τεχνών του ΑΠΘ. Παράλληλα με τις σπουδές του εργάστηκε ως σκηνογράφος σε ταινίες μεγάλου μήκους. Το 1991 αποφοίτησε από τη σχολή με πτυχίο ζωγραφικής. Το 2003 απέσπασε το 2ο Βραβείο πειραματικής ταινίας στο Φεστιβάλ Ευρωπαϊκού πειραματικού κινηματογράφου «Παράξενη Οθόνη» με την ταινία *Φωτογραφική Μηχανή*. Εκτός από τη ζωγραφική ασχολήθηκε με τον κινηματογράφο τη φωτογραφία και τη γλυπτική. Εργάζεται στη Δημόσια εκπαίδευση. Η εικαστική του πορεία χαρακτηρίζεται από τη σταθερή στάση απέναντι στην εμπορευματοποίηση της τέχνης. Εκθέτει σε δημόσιους χώρους, μουσεία, δημοτικές πινακοθήκες, σχολεία, πολιτιστικά κέντρα, υπηρετώντας έτσι τον κοινωνικό ρόλο της τέχνης. Έλαβε μέρος, μεταξύ άλλων, σε ομαδικές εκθέσεις για το περιβάλλον με την οργάνωση Greenpeace, κατά του πολέμου στη Γιουγκοσλαβία, στη Μνήμη των 100 χρόνων από την Καταστροφή της Σμύρνης στον Δήμο Βύρωνα, για τη μνήμη των θυμάτων των Τεμπών σε εκδήλωση τον Φεβρουάριο 2025 στο ΑΠΘ και με την Επιτροπή Ειρήνης Λάρισας «Αλληλεγγύη στους Λαούς και στα Παιδιά των πολέμων και της προσφυγιάς».

13

Γιώργος Διβάρης

Είναι εικαστικός καλλιτέχνης και ομότιμος καθηγητής στη Σχολή Καλών Τεχνών του ΑΠΘ. όπου διδάσκει στο Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Τέχνη και Δημόσια Σφαίρα». Γεννήθηκε στο Σάο Πάολο της Βραζιλίας το 1956. Σπούδασε γραφιστική στη Βακαλό, ζωγραφική στην ΑΣΚΤ και για έναν ακόμα χρόνο σε μεταπτυχιακό επίπεδο στη Φιλοσοφική Σχολή του ΑΠΘ. Έχει παρουσιάσει τη δουλειά του σε πολλές εκθέσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Τα έργα του από το 2006 επικεντρώνονται στην έννοια της υπεροψίας καθώς και σε εικόνες από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Η καλλιτεχνική του πρακτική περιλαμβάνει ψηφιακές εικόνες και κατασκευές από ready

made και συνθέτουν εγκαταστάσεις όπου πρόσφατα (από το 2025) συνδυάζονται με την performance συνεργαζόμενος με τη Ναυσικά Ρήγα. Έργα του βρίσκονται στις συλλογές της Εθνικής Πινακοθήκης, στο MOMus και σε πολλές άλλες δημόσιες και ιδιωτικές συλλογές.

16

Αντιγόνη Καββαθά

Γεννήθηκε το 1955 στη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε ζωγραφική στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας με δάσκαλο τον Γ. Μόραλη (1974-1979) και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στη Νέα Υόρκη και τη Βοστώνη των ΗΠΑ (MFA, School of Fine Arts, Boston University, 1982-84). Έχει κάνει δεκαέξι ατομικές εκθέσεις στην Ελλάδα και τις ΗΠΑ, και έχει πάρει μέρος σε περισσότερες από 70 ομαδικές εκθέσεις σε μουσεία, πολιτιστικούς οργανισμούς και ιδιωτικές γκαλερί, στην Ελλάδα και το εξωτερικό (ΗΠΑ, Ισπανία, Νότια Κορέα, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Τουρκία, Ρωσία, Βόρεια Μακεδονία, Κύπρος). Έχει συμμετάσχει, επίσης, σε δράσεις εικαστικών ομάδων. Είναι μέλος της ομάδας Horror Vacui. Έργα της βρίσκονται σε μουσεία, καθώς και σε δημόσιες και ιδιωτικές συλλογές στην Ευρώπη, την Αμερική και την Ασία. Ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Ατομικές και ομαδικές εκθέσεις (επιλογή τελευταίων ετών): Αίθουσα τέχνης Έκφραση – Γιάννα Γραμματοπούλου, Αθήνα (2025, 2019, 2016), Donopoulos International Fine Arts, Θεσσαλονίκη (2024), Μουσείο Γ. Ι. Κατοίγγρα, Λάρισα (2022), Hydra Workshop, Ύδρα (2017), Γκαλερί Fizz, Αθήνα (2011), Galerie 3, Αθήνα (1991, 1995, 2005), Πινακοθήκη Δήμου Αθηναίων, Αθήνα (2025, 2024), MOMus-Μουσείο Άλεξ Μυλωνά, Αθήνα (2025), John Jay College, City University of New York, Νέα Υόρκη (2024, 2018, 2014), MOMus-Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Θεσσαλονίκη (2024, 2022, 2018), Εθνική Πινακοθήκη της Βόρειας Μακεδονίας, Σκόπια (2024, 2018), Λόφος Art Project, Αθήνα (2023), Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Χανίων-Ελαιουργείον, Δρομόνερο, Χανιά, Κρήτη (2022, 2019, 2018, 2012, 2011, 2010, 2009), Βουλευτικό Ναυπλίου, Ναύπλιο (2022), Μπιενάλε Λάρνακας 2021, Λάρνακα,

Κύπρος (2021), Μουσείο Φρυσίρα, Αθήνα (2019), Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο Αθηνών, Αθήνα (2019), Εκθεσιακός χώρος «Νίκος Κεσσανλής» – ΑΣΚΤ, Αθήνα (2018), Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Θεσσαλονίκη (2018), Μουσείο των Ονείρων του Φρόνιτ, Αγία Πετρούπολη, Ρωσία (2018), Μουσείο MISF, Αγία Πετρούπολη, Ρωσία (2017), Επταπύργιο, Θεσσαλονίκη (2018, 2017), Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Μονή Λαζαριστών, Θεσσαλονίκη (2017), Ινστιτούτο Σύγχρονης Ελληνικής Τέχνης (iset), Αθήνα (2017), Ίδρυμα Πέτρου και Μαρίκας Κυδωνιεύς, Άνδρος (2015), Δημοτική Πινακοθήκη Θεσσαλονίκης – Casa Bianca, Θεσσαλονίκη (2015), Αρχαιολογικό Μουσείο Κισάμου, Χανιά, Κρήτη (2014), The Chosun Ilbo Museum, Σεούλ, Κορέα (2014).

20

Νίκος Κόκκαλης

Γεννήθηκε το 1966 στην Κέρκυρα. Φοίτησε στη Σχολή Καλών Τεχνών του ΑΠΘ (1984-1989) στα εργαστήρια Ζωγραφικής του Δημήτρη Κοντού και Βαγγέλη Δημητριά, ενώ το διάστημα 1993-1995 διετέλεσε μεταπτυχιακός Υπότροφος Εσωτερικού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών με επίσημη καθηγητή τον Νίκο Κεσσανλή. Το 2006, δημιούργησε με τη Μαριλένα Κοσκινά την ομάδα ΟΚΚΟ, με σκοπό την ευαισθητοποίηση των πολιτών μέσω της Τέχνης, ενώ το 2016 αναγορεύτηκε διδάκτορας του Τμήματος Τεχνών Ήχου & Εικόνας του Ιονίου Πανεπιστημίου με επιβλέπουσα την Μαριάννα Στραπατσάκη. Από το 2017, εργάζεται ως διδακτικό προσωπικό στο Τμήμα Τεχνών Ήχου και Εικόνας του Ιονίου Πανεπιστημίου. Έχει πραγματοποιήσει έντεκα ατομικές εκθέσεις. Το έργο του κινείται ανάμεσα στις εγκαταστάσεις και τις τέχνες της παράστασης, ενώ η έρευνά του εστιάζει στην ποιητική καταγραφή του ίχνους της ανθρώπινης ύπαρξης, μεταπλάθοντας οικείους εσωτερικούς χώρους σε ανοίκειους, δημιουργώντας εντός τους ακραίες ισορροπίες.

24

Δέσποινα Μεϊμάρογλου

Γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου το 1944. Μιλάει Ελληνικά, Αγγλικά, Αραβικά, Γαλλικά. Σπούδασε Εικαστικές Τέχνες, Χαρακτική, Γραφιστική και Τυπογραφία (N.D.D.) στο Kent Institute of Art and Design στο Κεντ, Ηνωμένο Βασίλειο (1961-1965). Η θητεία της στη διαφήμιση ως γραφίστρια, από την άφιξή της στην Αθήνα, το 1966 για μια δεκαετία, κάτω από δύσκολες πολιτικές καταστάσεις και προσωπικές αναπροσαρμογές, έπαιξαν πρωταρχικό ρόλο στη διαμόρφωση της καλλιτεχνικής διαδρομής της. Η τέχνη της βασίζεται στην κοινωνική τεκμηρίωση. Θεωρεί τον εαυτό της αφηγητή. Μία από τις κύριες ανησυχίες της παραμένει η αμοιβαία σχέση μεταξύ της πραγματικότητας και της αναπαράστασής της, της αλήθειας και της μυθοπλασίας των κοινωνικών και πολιτικών πράξεων και της διαστρέβλωσής τους από τα ΜΜΕ. Από το 1981 πραγματοποίησε περισσότερες από 25 ατομικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό και συμμετείχε σε ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα, στις ΗΠΑ (Pyramid Atlantic Art Centre / Washington DC, John Jay College of Criminal Justice / CUNY, N.Y. / Columbia College, Chicago), καθώς και στο Παρίσι, το Μιλάνο, το Τορόντο, την Τσεχία και την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Το 2009 συμμετείχε σε δύο Μπιενάλε: Θεσσαλονίκη / Μπιενάλε 2 και 1η Διεθνής Μπιενάλε Γυναικών στο Incheon της Ν. Κορέας. Από τα μέσα της δεκαετίας του '90 έχει λάβει μέρος σε συνέδρια και πολυάριθμα εργαστήρια/φιλοξενίες σε αμερικανικά πανεπιστήμια και καλλιτεχνικά ιδρύματα, καθώς και στα πανεπιστήμια: του Quito στο Εκουαδόρ, στο Αμερικανικό Κολέγιο του Richmond στο Λονδίνο και στο πανεπιστήμιο MEU στο Amman της Ιορδανίας. Οι καλλιτεχνικές πρακτικές της αποτελούνται από φωτογραφία, βίντεο, site-specific εγκαταστάσεις μικτών μέσων, χαρακτηριστική και σημαντικό αριθμό αυτο-δημοσιευμένων artist-books. www.meimaroglou.com [vimeo.com/user 2602202](https://www.youtube.com/watch?v=2602202)

26

Στέφανος Παπαδάς

Διεπιστημονικός καλλιτέχνης και ερευνητής με ειδίκευση στα νέα μέσα και στις εμβυθιστικές εγκαταστάσεις. Το έργο του διερευνά τα όρια της οπτικοακουστικής αφήγησης, συνδυάζοντάς τα με προσωπικά και συλλογικά ζητήματα όπως το τραύμα, τη μνήμη, τη μετάβαση και την αναγέννηση. Εργάζεται ως Ερευνητικός Συνεργάτης και Καλλιτεχνικός Διευθυντής στο Κέντρο Αριστείας Cyens (Λευκωσία) και εκπαιδεύει τη Διδακτορική του διατριβή στην Generative Art στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Έχει συμμετάσχει σε περισσότερες από 25 εκθέσεις, φεστιβάλ και θεατρικές παραστάσεις, μεταξύ των οποίων οι: Art for Social Action Exhibition (2024, Λευκωσία), Buffer Fringe Performing Arts Festival (2023, Λευκωσία), Reality Check: Inner Sanctum (2022, Αθήνα), WIP: Art & Technology Festival (2021, Λευκωσία), NYC Electroacoustic Festival (2021, Νέα Υόρκη), 11ο Φεστιβάλ Οπτικοακουστικών Τεχνών (2017, Αθήνα), Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης (2017), καθώς και στην παράσταση «Join the Revolution», η οποία παρουσιάστηκε στην Όπερα της Γάνδης, την Όπερα του Ρότερνταμ και στη Bozar των Βρυξελλών (2016).

<https://www.stefanospapadas.com/>

24

Σπυριδούλα Πολίτη

Γεννήθηκε στη Χούνη Αιτωλοακαρνανίας. Το έργο της είναι βιωματικό και χρησιμοποιεί πολλές φορές την εικόνα της. Εμπνέεται από προσωπικά αντικείμενα που συγκεντρώνει στο εργαστήριο, επεμβαίνει σε αυτά με διάφορους τρόπους και ανασύρει προσωπικές μνήμες. Χρησιμοποιεί όλα τα μέσα: ζωγραφική, κατασκευή, φωτογραφία, βίντεο, περφόρμανς. Τα έργα της είναι κυρίως ζωγραφικά σε τελάρα, πανί και χαρτί, με διάφορα υλικά και μεικτές τεχνικές: ακρυλικά, μελάνια, λαδοπαστέλ, στόκο, κάρβουνο, πανί, κλωστές. Σπούδασε κλασική κιθάρα στην Αθήνα στο Εθνικό Ωδείο 1976-1982. Σπούδασε ζωγραφική στην Αθήνα στην ΑΣΚΤ 1983-1988. Πήρε μαθήματα φιλοσοφίας στην ΑΣΚΤ 1987-1989. Έχει κάνει 11 ατομικές εκθέσεις σε Ελλάδα και Ευρώπη και

έχει λάβει μέρος σε πολλές ομαδικές. Άρθρα, κριτικές και παρουσιάσεις του έργου της έχουν δημοσιευτεί σε ελληνικά διεθνή και διαδικτυακά μέσα. Είναι ιδρυτικό μέλος της ομάδας Indoors και πήρε έπαινο από την ελληνική AICA το 2010, για τη δράση της εικαστικής ομάδας Indoors. Είναι μέλος του ΕΕΤΕ. Ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Έργα της βρίσκονται στο: Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Κρήτης, Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Φλώρινας, Μουσείο Φρυσιρά, Μουσείο Βορρέ, στην Πινακοθήκη του Δήμου Αθηναίων, Πινακοθήκη Αβέρωφ, Μέτσοβο, Πινακοθήκη Βογιαντζόγλου, Αθήνα, Πινακοθήκη Αλεξανδρούπολης, στο Ίδρυμα Φ. Κωστόπουλου και στην Alpha Bank.

28

Ναυσικά Ρήγα

Η Ναυσικά Ρήγα είναι εικαστικός και καθηγήτρια στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1979 και κατάγεται από οικογένεια ζωγράφων. Αποφοίτησε από την Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών στην Αθήνα, και απόκτησε το πτυχίο της το 2006 στην κατεύθυνση της Ζωγραφικής, παράλληλα το 2005 σπούδασε με το πρόγραμμα Erasmus στη Σχολή Καλών Τεχνών του Bilbao στο Universidad del Pais Vasco. Επίσης παρακολούθησε ελεύθερα μαθήματα και σεμινάρια σωματικού αυτοσεδιασμού. Η καλλιτεχνική της έρευνα και πρακτική περιλαμβάνει σχέδια, ζωγραφική, video, φωτογραφίες, εγκαταστάσεις και performance. Τα υλικά που χρησιμοποιεί στην εικαστική της έρευνα είναι το ανθρώπινο σώμα που πολλές φορές εστιάζεται στο γυναικείο και ανδρικό γυμνό σώμα καθώς επίσης σε διάφορα ευτελή υλικά όπως το νάilon, και τα πλαστικά. Ορισμένες φορές επίσης χρησιμοποιεί κείμενα γραμμένα με τη δική της ιδιόχειρη γραμματοσειρά. Συνεργάζεται συχνά με άλλους εικαστικούς, καθώς και με μουσικούς, χορευτές και ηθοποιούς. Τον τελευταίο χρόνο συνεργάζεται με τον Γιώργο Διβάρη. Έχει εκθέσει στην Αθήνα, στη Βιέννη, στο Κάιρο και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας και έργα της υπάρχουν σε ιδιωτικές συλλογές στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

16

Σταμάτης Σαρακουρής

Γεννήθηκε το 1965 στη Χαλκίδα Ευβοίας. Κατάγεται από τη Χίο και ζει στην Αθήνα. Ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην ΑΣΚΤ και λίγο αργότερα υπήρξε υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης στις Γραφικές Τέχνες-Πολυμέσα. Έχει πραγματοποιήσει δύο ατομικές εκθέσεις: το 2001 ζωγραφική και το 2005-γλυπτική στην artower gallery. Έχει λάβει μέρος σε πολλές ομαδικές εκθέσεις, μερικές από τις οποίες είναι οι: 4η biennale σχολών καλών τεχνών Maastricht (1993), έκθεση στο Γκάζι (1998), Γιαγιάννος gallery (2002, 2004), artower gallery (2003, 2004, 2005, 2008, 2009, 2010, 2011, 2018, 2021, 2022, 2023, 2024), art athina (2014, 2016, 2017), pop app (2021, 2022, 2025) Moving Art, Λονδίνο (2005), Ναυτικός Όμιλος Βουλιαγμένης (2024, 2025), parallax art fair Λονδίνο (2020, 2025), Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, Αθήνα (2020). Είναι συγγραφέας του βιβλίου *Η τέχνη στο δημόσιο αστικό χώρο των περιοχών Φιλοθέης και Π. Ψυχικού*, το κείμενο του οποίου αποτέλεσε μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Κείμενά του έχουν δημοσιευθεί σε καταλόγους καλλιτεχνών. Εικονογραφήσεις του παρουσιάστηκαν κατά καιρούς σε περιοδικά. Έργα του υπάρχουν σε ιδιωτικές συλλογές.

31

Τριαντάφυλλος Τρανός

Γεννήθηκε το 1960. Είναι απόφοιτος του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών της Σχολής Καλών Τεχνών του ΑΠΘ και διδάκτορας του ίδιου τμήματος. Εργάστηκε ως καθηγητής σε όλες τις βαθμίδες της τυπικής εκπαίδευσης και στην Εκπαίδευση Ενηλίκων, στο Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας Νεάπολης Θεσσαλονίκης και των Φυλακών Διαβατών Θεσσαλονίκης. Διδάσκει στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών της Σχολής Καλών Τεχνών του ΑΠΘ. Εργάζεται συνήθως με μελάνι, κάρβουνο και ελάχιστο χρώμα πάνω σε χαρτί ή απροετοίμαστο καμβά, παράγοντας έργα μικρής συνήθως κλίμακας. Οι μορφές σε αυτά τα έργα τείνουν κάπως να μιμηθούν

φυσικά μορφώματα όπως είναι τα δόντια, τα αστέρια ή τα βουνά. Ως βοηθητικό μηχανισμό παρατήρησης και άσκησης χρησιμοποιεί συχνά αυτοσχέδια επιδιασκόπια για να μελετήσει τις διαφάνειες και τα τρισδιάστατα μοντέλα που κατασκευάζει ο ίδιος. Τα τελευταία χρόνια οδηγήθηκε στη δημιουργία μιας σειράς εφημερών, περίοπτων κατασκευών μεγάλης κλίμακας και μεγαλύτερων ζωγραφικών έργων τα οποία συνδυασμένα συγκροτούν έναν αντι-προοπτικό χώρο που έρχεται σε σύγκρουση με την Ευκλείδεια αντίληψη του γεωμετρικού χώρου. Οι ημερομηνίες των έργων είναι ενδεικτικές και η ακρίβειά τους σχετική. Οι θεματικοί κύκλοι είναι ελάχιστοι. Σε αυτά τα έργα εξ αιτίας της συνεχούς χωρικής και μορφικής αναδιαπραγμάτευσης ο Ευκλείδειος χώρος δυναμιτίζεται, οι «συντεταγμένες» του αναγνωρίζονται οριακά. Όταν τα έργα ολοκληρώνονται ή καλύτερα εγκαταλείπονται, η δυνατότητα στοιχειώδους αναγνώρισης των θεματικών τους στοιχείων (λ.χ. μια έκρηξη σε λατομείο ή δύο ξερά φύλλα) τίθεται και αυτή εν αμφιβόλω.

34

Κώστας Τσώλης

Ζωγράφος, γεννήθηκε στην Αθήνα το 1964. Σπούδασε στη Σχολή Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του ΑΠΘ (1985-1990) και στη Σχολή Γραφικών Τεχνών και Διακοσμητικών Εφαρμογών στα ΤΕΙ Αθήνας (1983-1985). Έχει πραγματοποιήσει 14 ατομικές εκθέσεις και έχει συμμετάσχει σε περισσότερες από 82 ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και εξωτερικό. Από το 2018 με το Νίκο Παπαδημητρίου οργανώνουν το πρότζεκτ ΣΒΑΡΤΣΒΑΛΝΤ. Μέλος της Εικαστικής Ομάδας Κατάληψη (1986-1990). Επαγγελματική δραστηριότητα: από το 2003 ανήκει στο Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό της ΑΣΚΤ. Ζει και εργάζεται στην Αθήνα. tsolis_k@yahoo.gr

36

Γιάννης Χρηστάκος

Εικαστικός και ακαδημαϊκός, γεννημένος στην Αθήνα. Σπούδασε Γραφικές Τέχνες και Χαρακτική στο ΠΑΔΑ και συνέχισε τις σπουδές

του στη Σχολή Καλών Τεχνών του ΑΠΘ. Είναι κάτοχος Μεταπτυχιακού και Διδακτορικού Διπλώματος στις Καλές Τέχνες από το University of East London, με υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (IKY). Είναι Αναπληρωτής Καθηγητής στο ΤΕΑΠΗ του ΕΚΠΑ και παράλληλα διδάσκει στο Π.Μ.Σ. της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Από το 2017 έως το 2024 υπηρέτησε ως μέλος ΔΕΠ στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Από το 2000 έως το 2016 διέτελεσε εντεταλμένος διδάσκων στο University of East London, στη Σχολή Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στη Σχολή Γραφικών Τεχνών του ΠΑΔΑ, στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ενώ την περίοδο 2009-2014 πραγματοποίησε σεμινάρια για τη νεοελληνική ζωγραφική στο πλαίσιο προγράμματος σπουδών στο εξωτερικό του Wayne State College (Nebraska State College, ΗΠΑ). Διατηρεί ενεργή διεθνή καλλιτεχνική παρουσία, με 17 ατομικές εκθέσεις – μεταξύ άλλων στις C&C Gallery (Λονδίνο), Gallery K (Λονδίνο και Λευκωσία), Gazon Rouge Gallery (Αθήνα), ArtWall Gallery (Αθήνα) και ΔΛ Gallery (Αθήνα) – καθώς και συμμετοχές σε περισσότερες από 120 ομαδικές εκθέσεις σε πόλεις όπως η Αθήνα, το Λονδίνο, η Νέα Υόρκη, η Φλόριντα και η Λευκωσία. Έργα του ανήκουν σε πολλές δημόσιες και ιδιωτικές συλλογές στην Ελλάδα, τις ΗΠΑ, τη Γερμανία, την Ελβετία, τη Σουηδία, την Κύπρο και το Ηνωμένο Βασίλειο. Παράλληλα με το καλλιτεχνικό του έργο, έχει δημοσιεύσει πλήθος άρθρων για τη θεωρία της τέχνης και τη διδακτική των εικαστικών Είναι ιδρυτικό μέλος της καλλιτεχνικής ομάδας «Capsule», με την οποία έχει παρουσιάσει πολυμεσικές εγκαταστάσεις στην Αθήνα και στο Λονδίνο. Από το 2020 είναι μέλος της διεθνούς καλλιτεχνικής και ακαδημαϊκής ομάδας Mnemosyne, με έδρα τη Νέα Υόρκη.

<https://yiannischristakos.com>

38

Η έκθεση *Τυφλό Σημείο* πραγματοποιήθηκε
στο Κέντρο Τεχνών Δήμου Αθηναίων,
13 Ιανουαρίου – 8 Φεβρουαρίου 2026

Επιμέλεια έκθεσης:

Σάκης Γκουντρουμπής, Γιάννης Χρηστάκος

Συμμετέχουν:

Σάκης Γκουντρουμπής

Γιώργος Διβάρης – Ναυσικά Ρήγα

Αντιγόνη Καββαθά

Νίκος Κόκκαλης – Στέφανος Παπαδάς

Δέσποινα Μειμάρογλου

Σπυριδούλα Πολίτη

Σταμάτης Σαμακουρής

Τριαντάφυλλος Τρανός

Κώστας Τσώλης

Γιάννης Χρηστάκος

Επιμέλεια καταλόγου:

Αντρέας Μαράτος, Γιάννης Χρηστάκος

Κείμενα καταλόγου:

Μαρία Ρεπούση, Τριαντάφυλλος Τρανός

Σχεδιασμός - επιμέλεια έκδοσης:

Μιχάλης Παπαρούνης – Εκδόσεις futura

Παραγωγή καταλόγου:

Τυπογραφείο Κώστα Πλέτσα – Ζωής Κάρδαρη

Εκδόσεις futura – Μιχάλης Παπαρούνης

Χαριλάου Τρικούπη 72, 106 80 Αθήνα

τηλ.: 210 52 26 361

futura@otenet.gr

futurabooks.wordpress.com

Ο κατάλογος της έκθεσης *Τυφλό Σημείο*
τυπώθηκε στην Αθήνα τον Ιανουάριο του 2026
σε 500 αντίτυπα.

© 2026 για τα έργα οι καλλιτέχνες,
για τα κείμενα οι συγγραφείς

Η έκθεση και η έκδοση έγιναν με τη συνεργασία
του Ινστιτούτου Νίκος Πουλαντζάς και της
Εικαστικής Ομάδας

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΝΙΚΟΣ ΠΟΥΛΑΝΤΖΑΣ

Σάκης Γκουντρομπής
Γιώργος Διβάρης – Ναυσικά Ρήγα
Αντιγόνη Καββαθά
Νίκος Κόκκαλης – Στέφανος Παπαδάς
Δέσποινα Μεϊμάρογλου
Σπυριδούλα Πολίτη
Σταμάτης Σαμακουρής
Τριαντάφυλλος Τρανός
Κώστας Τσώλης
Γιάννης Χρηστάκος

ISBN 978-618-5553-41-8

9 786185 553418 >